

بت پرستی عرب جاهلی

از منظر قرآن

تحقیقی از

دکتر قاسم فائز

استادیار دانشگاه تهران

فائز، قاسم، ۱۳۳۵

بت پرستی عرب جاهلی از منظر قرآن / تحقیقی از قاسم فائز. - تهران : مفاز، ۱۳۸۵.

۱۴۷ص.

ISBN964-96867-3-8 . ۱۵۰۰۰ ریال:

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیفا.

کتابنامه : ص . ۱۴۱ - ۱۴۷.

۱. بت پرستی - عربستان . ۲. عربستان - - دین - تاریخ - پیش از اسلام . ۳. بت

پرستی - - جنبه های قرآنی . الف . عنوان .

۲۰۰۲ / ۱۸

ب ۲ ف / ۴۸۵ BL

۱۳۳۱۲ - ۸۵ م

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب : بت پرستی عرب جاهلی از منظر قرآن

مؤلف : قاسم فائز .

انتشارات : مفاز .

نوبت چاپ : اول .

سال چاپ : تابستان ۱۳۸۵.

تیراژ : ۱۰۰۰ .

قیمت : ۱۵۰۰۰ ریال.

شابک : ۹۶۴-۹۶۸۶۷-۳-۸

فهرست موضوعات

۷	بت پرستی عرب جاهلی
۷	مقدمه
۷	دین عرب جاهلی
۱۱	❖ شرک
۱۲	عقاید مشرکان
۱۸	نفی فرزند
۱۹	اقسام شرک
۲۱	نفی شرک
۲۳	فرق بین کفر و شرک
۲۳	هدف بانیان شرک
۲۳	وجه تسمیه مشرک
۲۵	آیا بوسیدن عتبات مقدسه شرک است؟
۲۵	آیا واسطه و وسیله شرک است؟
۲۶	خلاصه ی بحث
۲۸	❖ نیا پرستی قوم عرب
۳۲	خلاصه ی بحث
۳۳	❖ بت پرستی
۴۲	ریشه های بت پرستی
۴۶	بت های عرب جاهلی

۵۰	لات
۵۱	عزی
۵۲	منات
۵۳	ود
۵۳	یغوث
۵۳	یعوق
۵۴	نسر
۵۴	سُواع
۵۴	انصاب
۵۶	فرق بین اصنام و انصاب
۵۷	جبت و طاغوت
۵۸	جبت
۵۸	طاغوت
۶۱	قربانی برای خدایان
۶۴	نماز بت پرستان
۶۵	خلاصه ی بحث
۷۱	✽جن پرستی
۷۴	ملل شیطان پرست
۷۷	خلاصه ی بحث
۷۹	✽فرشته پرستی در بین عرب جاهلی
۸۱	آیا خداوند فرزند دارد؟
۸۴	ماهیت فرشته

۸۶	خلاصه ی بحث
۸۸	❖ ستاره پرستی عرب جاهلی
۸۹	ریشه صابئه و وجه تسمیه ی آن
۹۸	خلاصه ی بحث
۱۰۰	❖ توتمیسم عرب جاهلی
۱۰۱	بحیره
۱۰۲	سائبه
۱۰۲	وصیله
۱۰۳	حامی
۱۰۳	خلاصه ی بحث
۱۰۵	❖ عدم اعتقاد مشرکان به روز قیامت
۱۰۷	روز قیامت
۱۰۹	مردگان چگونه زنده می شوند ؟
۱۱۲	فلسفه ی وجودی روز قیامت
۱۱۳	خلاصه ی بحث
۱۱۵	❖ کهنانت
۱۱۶	ابزار کار کاهنان
۱۱۸	نمونه هایی از سجع کاهنان
۱۲۴	خلاصه ی بحث
۱۲۶	❖ دهریه
۱۲۸	خلاصه ی بحث
۱۲۹	❖ مجوس

خلاصه ی بحث

۱۳۳

چکیده کل مباحث

۱۳۴

فهرست منابع

۱۴۱

www.ketab.ir

بیت برستی عرب جاهلی

مقدمه

دین عرب جاهلی

در مورد دین عرب جاهلی به چند نکته باید توجه داشت:

عرب جاهلی سخت به عقاید دینی خود پایبند است و آن را درست می پندارد و پذیرای اصلاحات در آن نیست (طه حسین، الادب الجاهلی، ۷۳). از معصوم (ع) نقل شده است:

ثلاث خصال يقول كل انسان انه على صواب منها: دينه الذي يعتقد و هواه الذي يستعلي عليه و تدبيره في اموره (محمدي ري شهري ۳/۳۷۰).

ترجمه: سه چیز است که هرکسی می گوید مال من درست است:

دینی که معتقد است، هوای نفسش که بر او غالب است و تدبیرش در کارهایش.

عرب جاهلی فاقد متنی مقدس و افراد محافظ ارزش های دینی است و به همین دلیل، اصول دینی او ضعیف می باشد. البته در برخی از مناطق یمن، کاهنان وظیفه ی پاسداری از ارزش های دینی را به عهده دارند. اما کار

کاهنان بیشتر شبیه رمال های زمان ما بوده است تا پاسداری از عقاید دینی (علی ۲/۱۴، جعفریان ۱۲۷)، و قریش نیز خود را متولی عقاید دینی و مناسک جح می شمرد ولی آن بیشتر به خاطر کسب امتیاز بود (جعفریان ۱۲۷)

دین عرب جاهلی در مناطق مختلف به علت مجاورت با ملت های گوناگون متفاوت است (یعقوبی ۱/۲۵۴).

محور زندگی عرب جاهلی، منافع قبیله ای است نه اصول دینی. از این رو، در صورت تضاد منافع قبیله و اصول دینی، اصول دینی زیر پا گذاشته می شد. مثل تغییر ماه های حرام هنگام جنگ و انتقام (نسیء).

و یکی از ریشه های بت پرستی در بین عرب جاهلی ای که در آغاز موحد بوده، جلب دوستی همسایگان بت پرست است. یعنی به خاطر ایجاد رابطه دوستی، دین خود را رها کرده است و همرنگ همسایگانش شده.

خداوند از زبان ابراهیم (ع) به بت پرستان می گوید:
 إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ (عنکبوت ۲۵): شما تنها به خاطر دوستی فیما بین خود، بت ها را به جای خدا قرار دادید.

و عقاید دینی او همان عقاید پدرانیش است:

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ (شعراء ۷۴): گفتند بلکه دریافتیم که پدرانمان اینچنین انجام می دادند.

یعنی از خود چیزی ندارد و پیرو عقاید گذشتگانش می باشد.

آنان به پدرانشان بیشتر فکر می کردند تا به خدا. از این رو، خداوند می فرماید : به خا - حد اقل - به اندازه ی پدرانتان اهمیت بدهید. گرچه، باید بیش از پدران به یاد خدا بود:

فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا (بقره ۲۰۰): پس خدا را مثل پدرانتان یا بهتر یاد کنید.

www.ketab.ir